

Magnus Heinason - Túrfrágreiðing
Biologisk oceanografi. Túrur nr. 1716
Tíðarskeið: 26. apríl - 2. maí, 2017

Fólk frá Havstovuni: Eilif Gaard og Regin Kristiansen

Ábyrgd: Eilif Gaard

Endamál

- At máta nøgdir og sløg av plantu- og djóraæti og at fáa meira at vita um, hvussu umhvørvið ávirkar menningina av planktonsamfelagnum á Landgrunninum og beint uttanfyri um várið.
- At kanna, hvussu nógv reyðæti gýttir og at samanbera tað við umhvørvið.
- Kanna spjaðing av fiskaeggum og –larvum.
- Kanna fœði og liviumstøður hjá fiskalarvunum.
- At fáa til vega vitan um havfrøðilig og lívfrøðilig viðurskifti í sjónum, sum hava týðning fyri tilgongd av fiski á Landgrunninum.

Reiðskapur

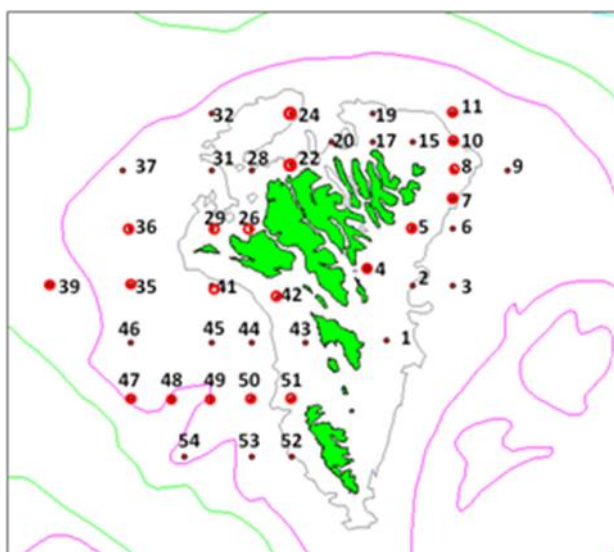
CTD, Bongo-net við 100 og 200 μ m meskavídd og WP-2 glúpur.

Máting og prøvataking

Arbeitt varð á tilsamans 40 støðum (Mynd 1).

Mátingarnar vóru hesar:

- Hiti, salt, ljós og fluorescensur við CTDini á øllum støðum og klorofyl *a* á flestu støðunum.
- Djóraæti, fiskaeegg og fiskalarvur blivu savnað inn á øllum støðum við Bongo-neti (100 og 200 μ m meskavídd).
- Eggproduktión hjá reyðæti bleiv mátað á 19 støðum (Mynd 1).

Mynd 1. Støðirnar á túrinum. Har sirkul er um, bleiv eisini mátað, hvussu nógv egg, reyðætið gýtti.

Úrslit:

Havfrøði.

Inni á miðþekjunum á Landgrunninum lá sjóvarhitin um 6,9-7,3°C, sum er eitt vet lýggjari enn somu tíð í fjør. Longri úti var sjógvurin eitt sindur lýggjari, serliga vestanfyri. Hinvegin, so var saltinnihaldið einans frá 35,0 í teimum innastu økjunum til 35,1 í teimum djúparu støðunum eystanfyri og 35,2 vestanfyri. Samanborið við hesi seinastu árin, er saltinnihaldið sera lítið. Henda broyting hendi í 2016 og stendur við í ár. Sjógvurin, ið nú rekur ímóti Landgrunninum er feskari enn hann hevur verið hesi seinastu mongu árin. Ein kundi tí væntað, at sjógvurin eisini kølnaði samsvarandi, men so er ikki.

Plantuplankton.

Gróðurin var komin ígongd á innaru leiðum, men uttan fyri landgrunnsfrontin var minni gróður. Nakað var av slagnum *Phaeocystis pouchetii* kolonium inni á Landgrunninum. Tann mesti gróðurin tyktist at vera undir landi eystanfyri og norðanfyri, og ikki vestanfyri, sum tað ofta hevur verið onnur ár.

Dióraplankton

Kanningarnar av djóraæti vóru hugaligar og áhugaverdar. Inni á Landgrunninum var mest av einum landgrunsslagi, ið nevnist *Acartia*, minni var av reyðæti og lítið var av landgrunsslagnum *Temora*. Hetta bendir á, at føðiviðurskiptini hjá fiskalavum á vári 2017 helst hava verið í lagi. Orsøkin til metingina er hendan:

Í tíðarskeiðinum 2010-2015 var sera nógv av *Temora* á Landgrunninum, meðan *Acartia*, var næstan burtur. Í fjør minkaði *Temora* nógv meðan heldur frægari var av *Acartia*. Í ár var enn minni av *Temora* og væl meira av *Acartia*. Samstundis var lítið av reyðæti inni á Landgrunninum. Ábendingar eru um, at *Temora* er vánalig føði hjá fiskayngli, so vit kunnu loyva okkum at vænta, at ábendingarnar higartil, (t.e. minni av *Temora* og meira av *Acartia*) halda sær út á várið og summarið. Nøgdir og sløg líktust nógv tí sum plagdi at vera tey árin frammanundan áðurnevnda tíðarskeið, tá yvirlivilsíð av fiskalavum/-yngli hilnaðist væl.

Reyðæti gýtti sum heild lítið. Í miðal fyri allar støðirnar, gýttu tær 4,7 egg/hon/døgn og heldur meira bleiv gýtt inni á Landgrunninum enn á teimum djúpu støðunum.

Fiskalavur og -rogn

Nakað av fiskalavum og -rognkornum var at síggja undir landi á øllum leiðum. Serliga var toskur vanligur at síggja. Neyvari kanningar av hesum eru tíðarkrevjandi og verða gjørdar á Havstovuni seinni í ár.